

PENSIOPUS MEMORANDUM 2019

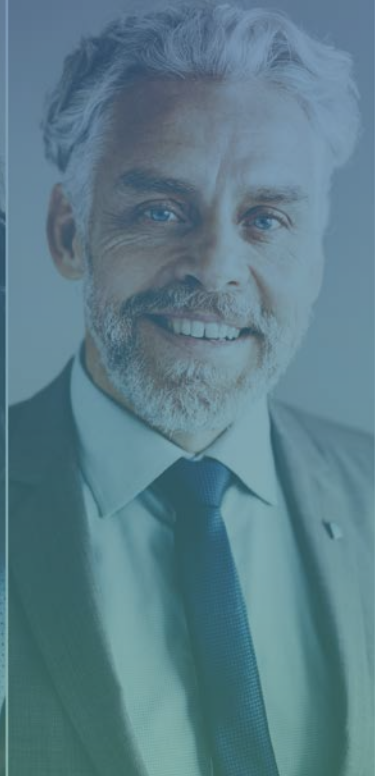
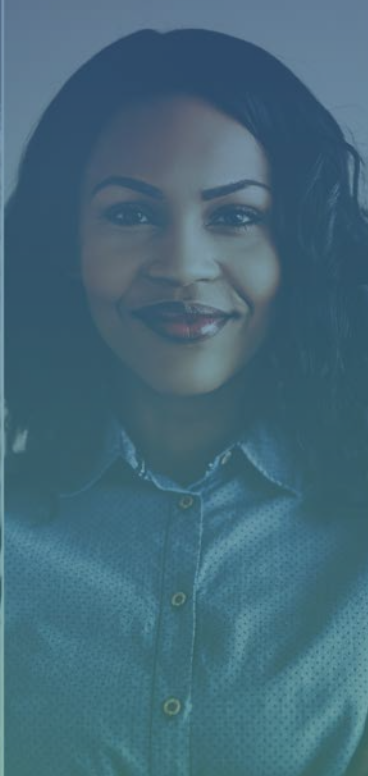
Een adequate 2de pensioenpijler met een duurzame
financiering via pensioenfondsen

1. Executive summary

- 1 Het aanvullend pensioen is onontbeerlijk geworden **voor iedereen**. De tandem van solidariteit van repartitie in eerste pijler en kapitalisatie in een tweede pijler is een noodzaak. Het ene zonder het andere is ondenkbaar geworden! Maar vandaag is een goed aanvullend pensioen bijzonder duur geworden.
- 2 Dit betekent in eerste instantie dat de overheid **de grote “blind spots” dient te bereiken**. Naast het tijdig en correct voltooien van het harmoniseringsproces tussen arbeiders en bedienden, is het belangrijk om ook dringend werk te maken van een aanvullend pensioen voor de werknemers in KMO's en contractuelen in overheidsdienst.
- 3 De vlag moet ook de lading dekken! Een inhoudelijke “boost” is essentieel. Dat betekent dat naast schaalvergroting en bovenvermelde verbredingsbeweging de verdieping dient te bestaan uit volgende **vier essentiële bouwstenen**:
 - Onmiddellijk bij de start van de carrière aan de opbouwfase beginnen
 - Garantie van een degelijk bijdragesysteem: minimaal 3% van het salaris!
 - Efficiënt kostenbeheer op alle vlakken is een noodzaak: beheerskosten, administratieve kosten naar aanleiding van regelgeving, evenals financiële kosten
 - Reële rendementen ondersteund door een beleid gericht op lange termijn investering in de reële economie.
- 4 *Conditio sine qua non* daartoe is het behoud en de stabilisering van het bestaand sociaal, prudentieel en fiscaal regelgevend kader met **focus op sterke vereenvoudiging van de administratieve opvolging**. De administratieve complexiteit die de laatste jaren toegenomen is werkt langzaam maar wurgend. PensioPlus wenst een groen licht voor transparantie en communicatie met een toegevoegde waarde en roept een halt toe aan verschroeiende overregulering. Elke nieuwe overwogen maatregel dient daarenboven onderwerp te zijn van een voorafgaande en formele kosten-batenanalyse.
- 5 Blijven inzetten op een **verdere digitalisering door de overheid** en voorzien in een **“one stop shop” voor alle vragen en hulp** hierbij is onontbeerlijk.

- 6** **Belgische pensioenfondsen dienen een stem te hebben in het Europa van de toekomst**, een stem waarnaar de Europese instellingen moeten luisteren. Hierbij moeten ze gevolg geven aan de verzuchtingen van de Belgische eigenheid, dat zich vertaalt naar een nationaal beleid dat hieraan naadloos aansluit.
- 7** De Belg kiest voor een pensioenuitkering in kapitaal! Een aantal innoverende alternatieven voor degene die kiest voor een terugkerend pensioeninkomen zijn hier nodig. Een geactualiseerd KB 69 – kader waarbij de nodige buffers kunnen worden aangelegd om te voorzien in de risico's na pensionering is aangewezen.
- 8** Het is volledig eigen aan de tweede pijler dat de aangeslotenen rechten opbouwen in de loop van hun loopbaan waarvoor de uitkering pas vele jaren later volgt. Hierdoor ontstaan er verwachtingen in hoofde van de aangeslotenen dat de uitkering van de rechten ook gebeuren volgens het patroon dat hen indertijd werd vooropgesteld. Dit vraagt speciale aandacht bij het uitwerken van wetgeving met een retroactief karakter.

2. Meer in detail...

2.1. Het aanvullend pensioen is voor iedereen onontbeerlijk geworden.

De overheid heeft doortastende maatregelen genomen om de financiële leefbaarheid van de pensioenen veiliger te stellen. Door "MyPension" hebben alle Belgen meer zicht op het wettelijk pensioen dat ze zullen genieten, en de meesten schrikken van het lage te verwachten bedrag. Velen onder ons zullen het moeten stellen met een maandelijks wettelijk pensioen van ongeveer €1.250. Bij de zelfstandigen ligt zelfs 95% van de uitkeringen onder dit bedrag. De ongerustheid over een volwaardig, geschikt of adequaat pensioen neemt toe omdat mensen zich hoe langer hoe meer realiseren dat hun wettelijk pensioen niet zal volstaan om hun levensstandaard na pensionering op een "voldoende" aanvaardbaar peil te houden.

Het aanvullend pensioen, **onontbeerlijk voor iedereen**.

Het pensioeninkomen is onlosmakelijk verbonden met het woon- en zorgbeleid van de gepensioneerden. We moeten ernaar streven om zoveel mogelijk aangeslotenen in de comfort + zone te positioneren, wat betekent dat naast de 1ste en 2de pijler zeker ook de 3de pijler en 4de pijler, als resultaat van het woon- en zorgbeleid, aanwezig zijn. Arbeidsintensieve **economische groei en een ruimere arbeidsparticipatie** is de beste waarborg voor een sterke 1ste en 2de pensioenpijler. De 2de pensioenpijler is ingebed in het loon- en sociaal beleid van de sector of de onderneming. **Het sociaal overleg is daartoe essentieel.**

PensioPlus is van mening dat de 2de pijler in aanvulling op de 1ste pijler naar een adequaat vervangingsratio moet streven. Voor werknemers met een laatste loon gelijk aan een mediaanloon of lager betekent dit een vervangingsratio van minstens 75% van het laatst genoten inkomen. Het was oorspronkelijk de doelstelling om enkel via het wettelijk pensioen in een vervangingsratio van 75% te voorzien. Dit is om allerlei redenen utopisch geworden.

Om te komen tot voormelde 75% vervangingsratio dient in de **2de pijler** voor een werknemer met een mediaanloon, en rekening houdend met een rendement van 2% boven inflatie, gedurende de volledige loopbaan een bijdrage gestort te worden van 8,5% van het loon.

Merk op dat bovenstaande berekening uitgaat van een bijdrage gedurende een volledige loopbaan (vanaf 20 jaar). Indien de loopbaan later start of indien men pas later begint bij te dragen voor een aanvullend pensioen zal de bijdrage dus ook verhogen. Om tot een vervangingsratio te komen van 75% voor een mediaan loon, berekenen we reeds dat er een bijdrage van 8,5% op het bruto loon nodig is voor het aanvullend pensioen indien men reeds vanaf de leeftijd van 20 jaar start. Start men pas vanaf de leeftijd van 30 jaar, dan loopt deze bijdrage op tot 11%, vanaf 40 jaar bedraagt deze 16%.

Naast de startleeftijd heeft ook het gerealiseerde rendement een enorme impact op bovenstaande cijfers. In bovenstaande berekeningen gaan we uit van 2% bovenop inflatie.

De bovenstaande voorbeelden geven aan dat een goed aanvullend pensioen bijzonder duur is geworden en veelal niet in één keer gerealiseerd kan worden. Niets doen is geen optie. Daarom pleit PensioPlus om waar mogelijk gradueel tot verdieping over te gaan en zo snel mogelijk goede aanvullende 2de pijlerpensioenen uit te bouwen.

Om de gecombineerde vervangingsratio's van het wettelijke en 2de pijlerpensioen in verhouding tot het reële inkomen minstens op een aanvaardbaar peil te houden vraagt PensioPlus dat de overheid de nodige stimuli voorziet voor de verdere "verbreding" en "verdieping" van de 2de pensioenpijler.

Om tot een snelle verbreding van de 2e pijler te komen pleit PensioPlus om zo snel mogelijk een concreet antwoord te bieden op de talrijke praktische vragen die reeds geruime tijd circuleren in het kader van het harmoniseringsproces tussen arbeiders en bedienden. Eens deze harmonisering afgerond zal dit automatisch tot verbreding leiden en tot een sterkere en meer gelijke, gesolidariseerde 2de pijler. De verschillende sectoren kunnen dan starten aan een verdere verdieping van de pensioentoezeggingen.

De overheid moet fiscaal en parafiscaal faciliteren om de kost van de operatie van de verbreding en de verdieping van de 2e pensioenpijler voor alle stakeholders draaglijk te houden. Terzelfdertijd pleit PensioPlus ervoor om de werknemersbijdrage in de 2de pijler pensioenplannen te stimuleren.

PensioPlus vraagt om in het kader van het harmoniseringsproces voor arbeiders en bedienden zo snel mogelijk een concreet antwoord te geven aan de verschillende punten op de lijst met praktische vragen die nu sedert jaren bij alle betrokken stakeholders circuleert. Dit moet het harmoniseringsproces een nieuwe "boost" geven en ervoor zorgen dat de initieel vooropgestelde deadlines ook effectief worden gehaald. Verder moet dit ook helpen om de doelstelling van een verbreding van de 2e pijler te bereiken. Pas nadien kunnen de stakeholders werken aan een verdere verdieping.

2.2. De blind spots

Een studie van UNIZO van 2016 toont aan dat in vele KMO's de 2de pijler nog onvoldoende begrepen wordt, en slechts een minderheid van de werkgevers er gebruik van maakt.

PensioPlus vraagt initiatieven die ertoe leiden dat ook de KMO-werknemers toegang hebben tot een aanvullend pensioen. Zulke initiatieven kunnen bestaan uit:

1. Een bewustwordingscampagne voor de grote groep van werknemers binnen KMO's die reeds via sectorplannen toegang hebben tot een aanvullend pensioen. Voor deze groep pleit PensioPlus voor het creëren van inzicht niet alleen bij de betreffende werknemers maar ook bij de betrokken werkgevers.
2. Het opzetten van een nationaal systeem van auto enrollment geïnspireerd op het Engels model maar rekening houdend met de eigenheid van Belgische pensioenfondsen al dan niet met opting out en eventueel inclusief het matching principle (1€ WG/1€ WN)
3. Promoten van Multi werkgevers pensioenfondsen (al dan niet via commerciële pensioenfondsen)
4. Oprichten van geactualiseerde en herkaderde KB '69 fondsen

PensioPlus verwelkomt de reeds genomen initiatieven voor contractuele personeelsleden in overheidsdienst, maar vraagt dat de overheden dringend werk blijven maken van de verdere uitbouw van een 2de pijler pensioen voor **alle contractuele personeelsleden in overheidsdienst** alsook voor het niet-benoemd onderwijzend personeel. Het ter beschikking stellen van de nodige budgetten en middelen blijft cruciaal. PensioPlus pleit hier dan ook voor een verdere uitbouw en facilitering.

Tenslotte moeten overheidsinstellingen die vandaag nog zelf instaan voor de financiering van hun wettelijke pensioenen aangemoedigd worden reserves op te bouwen binnen een OFP. Er moet rekening gehouden worden met een "gepast" prudentieel kader zodat een inhaaloperatie van niet-gefinancierde verplichtingen uit het verleden mogelijk is op voorwaarde van toepassing van voldoende herstelmaatregelen. Gezien het gaat om een "overheidswaarborg" is hier de creatie van een gepast prudentieel kader nodig, dat in langere herstelperiodes voorziet.

PensioPlus vraagt dat de overheid werk maakt van de opbouw van een tweede pijler voor contractuelen in overheidsdienst en hiertoe de nodige budgetten vrijmaakt. PensioPlus wil tevens dat in overheidsinstellingen de financiering van het wettelijk pensioen via reserveopbouw meer wordt aangemoedigd en vraagt hiertoe in een aangepast prudentieel kader te voorzien.

PUBLIC SECTOR

2.3. De vier essentiële bouwstenen

PensioPlus vraagt een keuze te maken voor de verdere uitbouw van de 2de pijler teneinde de koopkracht niet alleen vandaag maar ook morgen op peil te houden. Een overeenkomst tussen overheid en sociale partners die leidt tot de uitbouw van de 2de pijler in kapitalisatie als aanvulling op de 1ste pijler in repartitie is immers de beste garantie voor een **gezonde verhouding 'solidariteit' en 'verzekering'** voor alle betrokkenen.

Gezien kapitalisatie tijd en middelen vraagt om het nodige effect te genereren vraagt PensioPlus er de nodige aandacht voor, naast de creatie van de benodigde stimulansen zodat enerzijds de **pensioenopbouw reeds heel vroeg in de carrière** kan starten en, anderzijds **voldoende middelen** worden vrijgemaakt voor een **substantiële bijdrage** voor de opbouw. Tenslotte vraagt PensioPlus dat de nodige aandacht wordt besteed aan **rendementen en kostenstructuren** om een voldoende geschikt of adequaat aanvullend pensioeninkomen te genereren.

PensioPlus vraagt:

1. Reële maatregelen teneinde de pensioenopbouw reeds heel vroeg in de carrière te stimuleren.
2. Een minimale bijdrage van 3% van het brutoloon te promoten.
3. Algehele transparantie rond kosten ten laste van het pensioenfonds in zoverre deze ten laste gelegd worden van de aangeslotene en die een directe impact hebben op de pensioenrechten van het individu.
4. Ervoor te zorgen dat pensioenfondsen kunnen blijven beleggen in de reële economie en rendementen halen die bouwen aan een adequaat pensioen.

PensioPlus vraagt een aangepast wettelijk kader dat het voor werkgevers en sectoren makkelijker maakt om meer samen te werken voor het beheer van hun pensioentoezegging. Dit moet de nodige **schaalgrootte** creëren voor een optimaal pensioenbeheer, zonder dat de werkgever en de sociale partners de controle over de eigen pensioengelden dreigen te verliezen. PensioPlus roept op om met alle betrokken partijen te kijken hoe inrichters en pensioenfondsen zich beter kunnen organiseren en meer kunnen samenwerken teneinde kosten te minimaliseren en het draagvlak en de toegankelijkheid te bevorderen. Hiertoe vraagt PensioPlus dat de overheid, bij monde van de FSMA, een werkgroep organiseert met de pensioenfondssector teneinde samen structuren en modaliteiten te onderzoeken om alle mogelijke schaalvoordelen te benutten en inefficiënties weg te werken (zie

bijvoorbeeld Multi Inrichters Pensioenstelsels en hun problematiek rond identiek karakter van de toezegging en de hoofdelijke aansprakelijkheid).

PensioPlus vraagt een aangepast wettelijk kader dat het voor werkgevers en sectoren makkelijker maakt om meer samen te werken voor het beheer van hun pensioentoezegging teneinde de nodige schaalgrootte te creëren voor een optimaal pensioenbeheer zonder dat de werkgever en de sociale partners de controle over de eigen pensioengelden dreigen te verliezen.

A green pen is positioned at the top of the frame, pointing downwards towards a yellow sticky note. The sticky note is placed on a spiral staircase, with the white metal railings and grey carpeted steps visible. The text on the sticky note is written in a bold, brown, sans-serif font. The entire image has a light green tint.

**KEEP IT
SIMPLE**

2.4. Focus op stabiliteit en een sterke vereenvoudiging van de administratieve opvolging

De OFP-wetgeving (Wet betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen van 27 oktober 2006) heeft haar doel niet gemist. De omzetting van IORP II via een omzettingswet welke haar beslag moet vinden in wetgeving in 2018 is op goede weg. De Ministerraad keurde in een eerste lezing het voorontwerp goed, hetgeen de duurzaamheid, soliditeit en stabiliteit van onze wetgeving aantoont. Het is cruciaal voor het vertrouwen dat de wetgeving en regulering **stabiel** blijft. Enerzijds is het aantal aangeslotenen bij pensioenfondsen (Organismen voor de Financiering van de Pensioenen) over de laatste 15 jaar verviervoudigd. Anderzijds hebben ondertussen 20% van de actieve pan-Europese pensioenfondsen binnen de EU, gekozen voor de structuur van de Belgische OFP als pan-Europees pensioenplatform. Hierbij is België, met het beheer van pensioentoezeggingen uit reeds 8 verschillende EU landen, koploper in de geografische spreiding van de grensoverschrijdende activiteiten binnen EU. Volgens recente cijfers van de FSMA is de pensioenfondssector in vermogen in 2017 met 18% gegroeid, vooral omwille van de toename van vestiging van grensoverschrijdende pensioenplannen in Belgische OFP's.

De OFP-wetgeving is er gekomen net vóór de financiële crisis. De economische en monetaire crisis heeft de OFP's onder druk gezet omdat zij voor hun beleggingen beroep doen op de financiële markten. **De OFP's, in tegenstelling tot tal van financiële- en verzekeringsinstellingen, hebben GEEN beroep moeten doen op enige FINANCIËLE tussenkomst of WAARBORG van de overheid en hebben zich op eigen houtje hersteld.** Het feit dat de Belgische OFP's geen beroep hebben gedaan op de tussenkomst van de overheid is het bewijs van hun financiële gezondheid en het gevolg van de aanwezige buffers welke continu worden gemonitord via een eigenrisicobeheer. De financiële gezondheid van de Belgische pensioenfondssector kwam ook tot uiting in de resultaten van de EIOPA stresstesten 2015 en 2017.

Met een gemiddeld jaarlijkse return van 6,65% (of 5,4% in reële termen) over de laatste 5 jaren en 4,81% (of 3% per jaar in reële termen) de laatste 10 jaren (dus inclusief 2008) hebben ze de crisis goed verteerd.

Niettemin is de lage rentestand een reële uitdaging voor lange termijnbeleggers zoals OFP's. Het is van essentieel belang dat de OFP-wetgeving én elke sociale of prudentiële regelgeving enerzijds rekening houdt met de "proportionaliteit" van onze (relatief kleine) OFP's en anderzijds dat de OFP's voldoende ruimte blijven behouden om veilig te **investeren op de lange termijn** én in de reële economie. Zoniet riskeert de financiering van de 2de pijler problematisch te worden

of zal ze leiden tot extra loonkost. Streven naar een gezonde diversificatie en een duurzame langetermijninvesteringspolitiek, naar analogie met voorstellen van de Europese Commissie en rekening houdend met de kenmerkende proportionaliteit, is onontbeerlijk. Bovendien moet de overheid het investeren door pensioenfondsen in sleutelinfrastructuur van onze Belgische economie intensifiëren via partnerships of minderheidsparticipaties, zonder afbreuk te doen aan een veilig, duurzaam rendement voor een goed pensioen. Dit kan juist leiden tot een welvaartsvast rendement op lange termijn. Bovendien moet de overheid de drempels om toe te treden voldoende eenvoudig maken zodat pensioenfondsen gemakkelijker kunnen participeren in dergelijke partnerships. Thans zien we dat vooral Canadese en Australische pensioenfondsen eigenaar zijn van basisinfrastructuur in onze Belgische economische en logistieke infrastructuur, en dat deze inkomsten dienen om Canadese/Australische pensioenen te betalen. Het opzet moet zijn dat deze sleutelinfrastructuur de Belgische pensioenopbouw versterkt en omgekeerd, aangezien deze Belgische investeerders geen sprinkhaan- of activistisch gedrag vertonen maar eerder lange termijnpartners zijn die gezonde governance en duurzaamheid nastreven.

PensioPlus pleit voor:

1. Het behoud van het huidige regelgevend kader aangaande de financiering van pensioenverplichtingen
2. De erkenning van pensioenfondsen als lange termijn investeerder en als het middel bij uitstek om te investeren in de reële economie.

PensioPlus vraagt:

1. Haalbare investeringsdrempels die ook pensioenfondsen moeten toelaten te investeren in sleutelinfrastructuurprojecten.
2. Een proportioneel risicomanagement dat rekening houdt met de relatieve kleinschaligheid van de Belgische pensioenfondsen. Bovendien moeten de te introduceren risicomodellen in eerste instantie een management tool zijn voor de bestuurders van het pensioenfonds. Te vermijden: al te complexe en gesofistikeerde risicomodellen die enkel experts kunnen begrijpen.

PensioPlus vraagt de aandacht van de beleidsverantwoordelijken voor de toenemende administratieve complexiteit van de tweede pensioenpijler. De huidige complexiteit is van dien aard dat ze zeker een rem betekent op de ontwikkeling van de tweede pijler. **De 2de pijler heeft baat bij verdere vereenvoudiging en meer doorzichtigheid hetgeen ten goede komt van begunstigen, inrichters, pensioeninstellingen én sociale partners.**

De toenemende administratieve complexiteit leidt tot een stijging van de administratieve kosten én inefficiëntie. Zowel de beheers-, administratieve en financiële kosten alsook kosten ten gevolg van regelgeving moeten verder verlaagd worden, teneinde maximaal alle middelen in te zetten om het pensioen te versterken. Zowel een kosten-baten analyse voorafgaandelijk aan elke nieuwe beleidsmaatregel, als een formele publieke consultatie van de sector over alle aspecten die een impact op de kosten kunnen hebben, dringen zich op. PensioPlus wenst graag haar expertise ter beschikking te stellen voor een **verregaande “vereenvoudiging”** van de administratieve regelgeving en zal daartoe tegen het begin van de volgende legislatuur een lijst met voorstellen bezorgen.

PensioPlus stelt vast dat alle bijkomende middelen vandaag gaan naar additionele kosten naar om aan nieuwe regelgeving te voldoen. Dit laat geen ruimte voor verdere verbreding en verdieping. PensioPlus pleit voor het behoud van wat op dit moment een degelijk algemeen regelgevend kader is, op voorwaarde van een aanzienlijke vereenvoudiging van de administratieve vereisten. PensioPlus vraagt om de betrokken stakeholders de tijd en ruimte te gunnen om deze op een degelijke en correcte manier intern te implementeren.

PensioPlus stelt vast dat heel wat opgevraagde data en informatie uiteindelijk niet gebruikt wordt door de overheid of toezichthouders. Bovendien vragen diverse overheidsinstellingen of toezichthouders dezelfde data. Door het vaak interactief proces van toezichthouders moeten steeds bijkomende IT ontwikkelingen gebeuren die handenvol geld kosten. Een consistentere, duurzame en lange termijn aanpak is nodig om het toezicht zo efficiënt mogelijk te maken en onnodige IT- ontwikkelingen en dus hoge kosten te vermijden.

PensioPlus vraagt een aantal concrete maatregelen om aan de toenemende complexiteit het hoofd te bieden en zo de tweede pijler toegankelijker te maken:

1. Een kosten-baten analyse voorafgaandelijk aan elke nieuwe beleidsmaatregel, alsook een formele publieke raadpleging van de sector over alle aspecten welke een impact op de kosten kunnen hebben.
2. Het behoud van wat vandaag een degelijk regelgevend kader is, op voorwaarde van een aanzienlijke vereenvoudiging van de administratieve vereisten en het toekennen van tijd en ruimte aan de betrokken stakeholders om deze op een degelijke en correcte manier intern te implementeren.

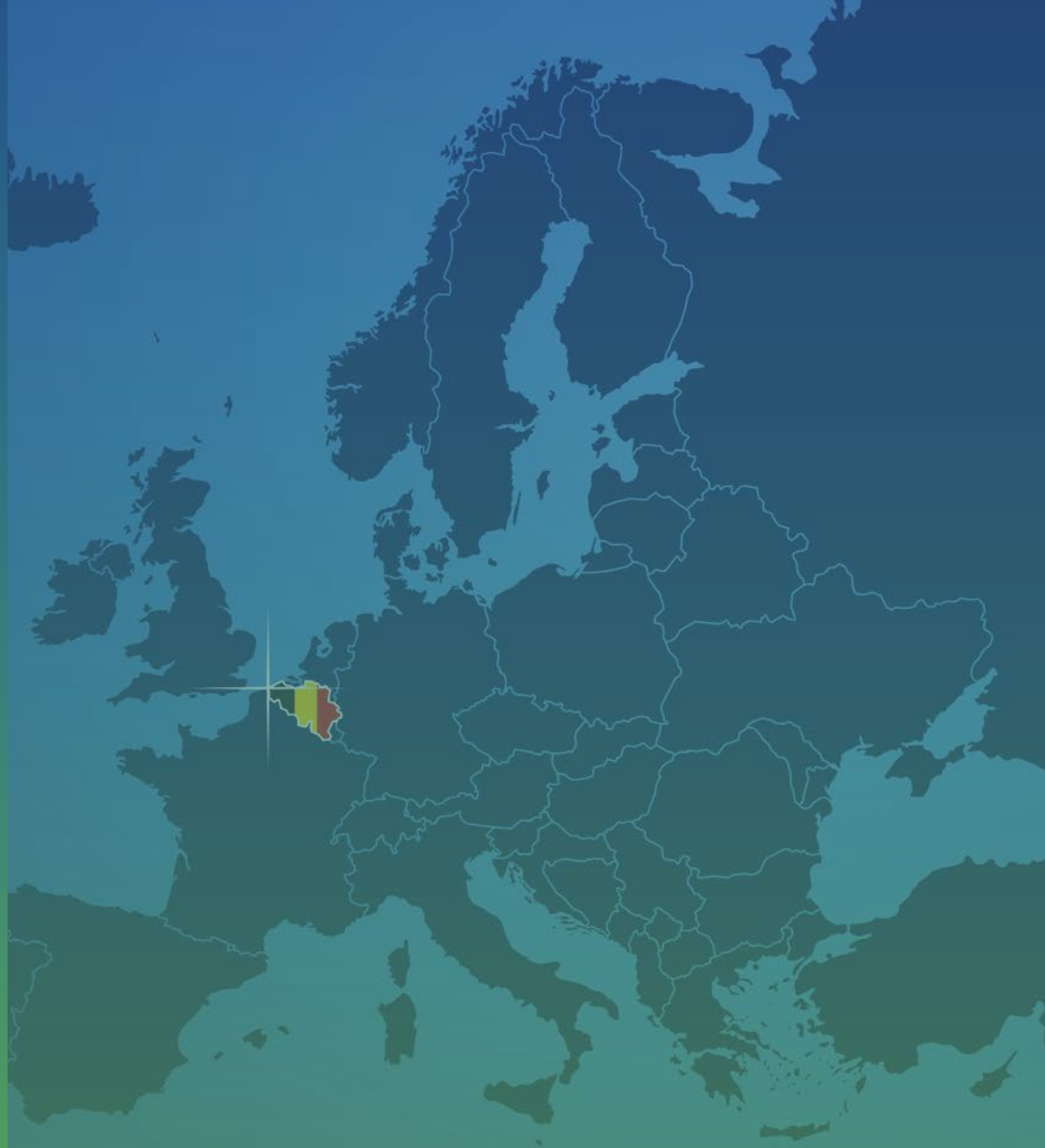
2.5. Verdere digitalisering en een nationaal one stop shop hulpkloket

PensioPlus is tevens van oordeel dat er **sterk dient ingezet te worden op digitalisering en elektronische communicatie**, ook in de pensioenfondssector. Een eenvoudige en klantvriendelijke toegang tot gegevens met een gebruiksvriendelijke applicatie te gebruiken op alle toestellen en verbonden met alle nodige platformen zijn cruciaal ook voor het vertrouwen in de 2de pijler. PensioPlus vraagt de overheid alsook de sociale partners **om een grotere bewustwording en meer sensibilisering te creëren** en daar waar nodig bijstand te verlenen aan de gebruiker. Dit zou het **vertrouwen in de toegevoegde waarde van de 2de pijler** verder versterken, hetgeen noodzakelijk is vermits deze samen met de 1ste pijler de hoeksteen zou moeten zijn van het pensioenbeleid.

PensioPlus is eveneens de mening toegedaan dat de ombudsman die op vandaag beschikbaar is inzake wettelijke pensioenen tevens de taak op zich kan nemen om te bemiddelen en te helpen in de materie van aanvullende pensioenen.

PensioPlus vraagt sterk in te zetten op een verdere digitalisering door de overheid en te voorzien in een “one stop shop” voor alle vragen en hulp hierbij. PensioPlus pleit voor het tot stand komen van een convenant tussen de sector en de overheid om deze doelstelling te bereiken. Een convenant met duidelijk realiseerbare doelstellingen en taakverdelingen.

2.6. De stem van de Belgische pensioenfondsen in het Europa van de toekomst

PensioPlus stelt vast dat op Europees niveau een grote spraakverwarring bestaat rond het woord “pensioenfondsen”. PensioPlus vraagt dat de overheid op Europees vlak blijft pleiten om de **“eigenheid” van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening als sociale verzorgingsinstellingen te versterken en de centrale rol van de sociale partners te vrijwaren.**

Op Europees niveau gaat men vaak voorbij aan het feit dat instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening not-for-profit instellingen zijn die een sociaal akkoord uitvoeren dat zijn oorsprong vindt in de sociale arbeidsrechtelijke regelgeving. De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wendt zich enkel tot de financiële markten om de nodige rendementen te behalen teneinde te kunnen voorzien in adequate pensioenen voor de aangeslotenen. Bovendien moet de overheid bijzondere aandacht hebben voor de **“proportionaliteit”** (relatief kleine pensioenfondsen t.o.v. buitenlandse pensioenfondsen) en de **“middelenverbintenis”** eigen aan de OFP's (in vele andere EU-landen zijn pensioenfondsen eindverantwoordelijke in de pensioentoezegging).

Op 3 september 2018 stemde het ECON comité bij de Europese Commissie een ontwerp rapport met betrekking tot het Pan - European Personal Pension Product (PEPP). PensioPlus is de mening toegedaan dat Europa zou moeten blijven inzetten op het promoten en verspreiden van de collectieve aanvullende pensioenstelsels (2de pijler). PEPP heeft daarentegen duidelijk alle karakteristieken van een 3de pijler product gebaseerd op vrijwillige individuele aansluiting en verspreid en verkocht op retail basis. Dit soort financieel spaarproduct heeft echter niet dezelfde voordelen als het klassieke 2de pijler product gebaseerd op collectiviteit op gebied van risicodeling, onderhandeling bij aankoop, alsook expertise in beleggen en kosten beperken. PEPP kan desalniettemin een antwoord bieden in die landen waar geen goed ontwikkeld 2de pijler stelsel bestaat. PensioPlus pleit dan ook voor een breder pensioendebat in Europa dat rekening houdt met de verschillende pensioenpijlers door een holistische kijk rekening houdend met het vervlochten geheel van facetten van het pensioeninkomen van ouderen.

Tevens vraagt PensioPlus de overheid ervoor te pleiten dat Belgische pensioenfondsen op Europees niveau (door ESA's, EIOPA, etc.) meer zouden gehoord worden bij het tot stand komen van Europese regelgeving terzake. De diversiteit van de Belgische OFP's zou meer aandacht moeten krijgen, en de bestaande en nieuwe regelgeving moet tegen het licht gehouden worden van de gewijzigde Europese verhoudingen in de pensioenfondsensector na de Brexit.

PensioPlus pleit voor betrokkenheid en samenwerking met de permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Commissie voor alle gelegenheden welke aanvullende pensioenen aanbelangen. De overheid moet via zijn Permanente Vertegenwoordiging een grote rol spelen in de dialoog op Europees niveau vermits de sector meer en meer vanuit EU-wetgeving wordt gedirigeerd.

België neemt een voortrekkerspositie in als **vestigingsplaats voor pan-Europese pensioenfondsen**. Sinds het invoeren en de snelle omzetting in Belgische wetgeving van de IORP I Richtlijn en de thans tijdige invoering van de IORP II Richtlijn, is België nog altijd de “prime location” voor pan-Europese pensioenfondsen. We dienen dit zo te houden en de vestiging van deze fondsen blijven faciliteren door het vasthouden aan ons degelijk, deugdelijk en stabiel prudentieel en fiscaal wettelijk kader, door het blijven werken aan de door België reeds opgebouwde enorme know-how terzake en door het handhaven van een financieringspolitiek, dat eerder gebaseerd is op “prudent person principe” (en dus principle based in plaats van rule based). Dit alles zoals ook vermeld in het rapport van de High Level Expert Group in de schoot van het Ministerie van Financiën (2016 – 2018). België mag vandaag dan ook trots zijn op de vestiging van reeds 19 pan-Europese pensioenfondsen sedert de invoering van IORP I. Maar dit mag geen eindpunt zijn. Integendeel, 10% van de multinationals ervan overtuigen om zich met hun pan-Europees pensioenfonds in België te vestigen tegen 2025 moet een objectief zijn. Dit zou een vermogen vertegenwoordigen van 100 miljard Assets Under Management of bijna een verdrievoudiging t.o.v. de Assets Under Management van de pensioenfondsenmarkt vandaag.

Onontbeerlijk blijft de goede en pragmatische omzetting van de IORP II richtlijn in de Belgische wetgeving. Deze richtlijn focust voornamelijk op het faciliteren van grensoverschrijdende activiteiten, de deugdelijkheid van het bestuur en de communicatie aan de aangeslotenen, stuk voor stuk thema’s waar België reeds sterk scoort. Hierbij staat het behoud van de principes van ons huidige prudentieel kader centraal en dient België zich te **onthouden van enige “goldplating” terzake**. Tevens dient van deze opportuniteit gebruik gemaakt te worden om enerzijds een **aantal wettelijke verbeteringen** aan te brengen gebaseerd op jarenlange ervaringen en anderzijds **de laatste hinderpalen**, voornamelijk gesitueerd in de (para) fiscale nationale en internationale context, **weg te werken** (we denken hier onder andere aan de afschaffing van de ZIV- & SOL - aangiften en inhoudingen en de afschaffing van de inhouding van bedrijfsvoorheffing voor uitbetalingen krachtens buitenlandse plannen beheerd door Belgische OFP’s).

Voorts moet België voortdurend de ontwikkeling van de wetgeving in andere landen volgen, en zo nodig bijsturen, teneinde onze **leiderschapspositie** te behouden gezien België zeer kwetsbaar is omwille van het feit dat de meeste bedrijfspensioenfondsen zijn opgericht door dochters van multinationals die hun hoofdzetel buiten België hebben. Het is belangrijk dat er **één agentschap** als loket fungeert en de aanvragen begeleidt en dat er één centraal aanspreekpunt is bij het Ministerie van Financiën en één bij de FSMA. Tot slot is het aangewezen dat elke handelsmissie een informatiesessie organiseert over de mogelijkheden die België biedt als vestigingsplaats van pan-Europese en internationale pensioenfondsen.

PensioPlus vraagt heel specifiek:

1. Een omzetting van de IORP II Richtlijn conform met de IORP II richtlijn
2. Een wegwerking van de laatste (Europese) (para) fiscale obstakels
3. De creatie van een “one stop shop” federaal agentschap voor de promotie en ondersteuning van pan-Europese pensioenfondsen.

2.7. Alternatieven bij een periodiek / terugkerend pensioeninkomen

Hoewel in België theoretisch meerdere opties mogelijk zijn, stellen we vast dat op vandaag de Belgische pensioenfondsenwereld grotendeels gekenmerkt wordt in de “**phasing out**” door eenmalige uitbetaling van pensioenkapitalen. PensioPlus is voorstander van deze uitbetalingen in kapitaal.

Om de opname van de pensioengelden na de “phasing out” beter te kunnen afstemmen op de noden voor het individu en om te kunnen voorzien in een “blijvende risicodeling na pensionering” stelt zich de vraag naar meer en **flexibeler alternatieven van beleggen en optimalisering gekoppeld aan een efficiënte adviesstructuur voor het individu dat na deze uitfasering een vorm van periodiek inkomen wenst**. Al deze alternatieven dienen bovendien te getuigen van een billijke fiscale behandeling. Hier zouden onthaalstructuren alsook de vroegere KB 69 vehicles een alternatieve oplossing kunnen bieden. Een actualisatie van het vroegere KB 69 - kader is nodig om bredere buffers te kunnen aanleggen die gepaard gaan met de risicodeling na pensionering.

Gezien aanvullende pensioenen een lange termijn engagement vereisen van alle betrokken partijen is stabiliteit cruciaal om vertrouwen in het systeem te vrijwaren. PensioPlus pleit voor een stabiel fiscaal en parafiscaal kader zoals dat vandaag bestaat. Echter, bij de fiscale behandeling van de rente-uitkering na afstand van kapitaal is een actualisering van de fictieve rente ter inhouding van roerende voorheffing noodzakelijk. Deze compensatie werd immers ingevoerd toen de rentevoeten aanzienlijk hoger waren en werden sindsdien nooit herzien. Hierdoor wordt de opname in rente fiscaal bestraft.

PensioPlus vraagt meer innovatieve alternatieven voor het individu dat na pensionering een vorm van periodiek inkomen wenst. Hiertoe zouden bestaande onthaalstructuren of KB 69 vehicles kunnen gereactiveerd worden.

PensioPlus vraagt in de context van de uitbetaling en dus in de decumulatiefase, een stabilisering van het (para) fiscaal kader zoals het vandaag bestaat met één uitzondering hierop, zijnde een regelmatige actualisatie van de fictieve renten bij een rente - uitkering na afstand van kapitaal.

2.8. Bescherming van verworven rechten

Het is volledig eigen aan de tweede pijler dat de aangeslotenen rechten opbouwen in de loop van hun loopbaan waarvoor de uitkering pas vele jaren later volgt. Hierdoor ontstaan er verwachtingen in hoofde van de aangeslotenen dat de uitkering van de rechten ook gebeuren volgens het patroon dat hen indertijd werd vooropgesteld. Dit vraagt speciale aandacht bij het uitwerken van wetgeving met een retroactief karakter. Om het vertrouwen in de tweede pijler niet te schaden dient men rekening te houden met de betreffende verwachtingen van de aangeslotenen en pleit PensioPlus ervoor om nooit te raken aan de verworven rechten en de ermee verbonden verworven reserves.

Memorandum 2019

Een goed en efficiënt aanvullend pensioen is onontbeerlijk geworden voor iedereen.